

96/35

**Kontrolní závěr z kontroly hospodaření vojenských opravárenských podniků,
včetně jejich privatizace**

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 1996 Kolegiem NKÚ pod č. 96/35 na základě podnětu branného a bezpečnostního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, ve kterém je požadována kontrola procesu privatizace státních podniků resortu Ministerstva obrany.

Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Alexandr Růžek.

Kontrolou bylo prověřeno hospodaření s majetkem státu ve vybraných vojenských opravárenských podnicích a průběh privatizace těchto podniků.

Kontrolní akci v období od října 1996 do dubna 1997 provedly skupiny kontrolujících odboru obrany, bezpečnosti a veřejné správy a odboru průmyslu, dopravy a energetiky NKÚ a oblastních odborů NKÚ v Pardubicích, Hradci Králové, Zlíně, Ostravě a Olomouci.

Kontrolované osoby:

- I. Letecké opravny Malešice, s. p., Praha (dále jen „LOM“),
Letecké opravny Kbely, s. p., Praha (dále jen „LOK“),
Vojenský opravárenský podnik 011, s. p., Mostkovi-
ce (dále jen „VOP 011“),
Vojenský opravárenský podnik 012, s. p., Nový Ji-
čín (dále jen „VOP 012“),
Vojenský opravárenský podnik 014, s. p., Uherský
Brod (dále jen „VOP 014“),
Vojenský opravárenský podnik 025, s. p., Nový Ji-
čín (dále jen „VOP 025“),
Vojenský opravárenský podnik 026, s. p., Šternberk
(dále jen „VOP 026“),
Vojenský opravárenský podnik 064, s. p., Hradec
Králové (dále jen „VOP 064“),
Vojenský opravárenský podnik 065, s. p., Český Tě-
šín (dále jen „VOP 065“),
Vojenský opravárenský podnik 081, s. p., Přelouč
(dále jen „VOP 081“),
tj. celkem 10 ze 13 vojenských opravárenských pod-
niků určených k privatizaci;

II. Ministerstvo obrany (dále jen „MO“);

III. Ministerstvo financí (dále jen „MF“), na které od
1. 7. 1996 přešla zákonem č. 135/1996 Sb. privati-
zace majetku státu po zrušeném Ministerstvu pro
správu národního majetku a jeho privatizaci (dále
jen „MSNMP“);

IV. Fond národního majetku České republiky (dále jen
„FNM“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu podalo cel-
kem 5 kontrolovaných osob a byly vypořádány rozhodnu-

tími o námitkách vedoucími skupin kontrolujících. Od-
volání proti rozhodnutí o námitkách podal VOP 064. O
odvolání rozhodl usnesením senát NKÚ.

Senát NKÚ (ve složení: Ing. Alexandr Růžek
- předseda, JUDr. František Bárta, Ing. Jiří Kalivoda,
Ing. Ladislav Zeman - členové) na svém zasedání, kte-
ré se konalo dne 18. června 1997,

s c h v á l i l usnesením č. 96/35/301
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

1. Vznik a založení státních podniků

LOM, LOK a VOP byly založeny ke dni 1. 7. 1989
jako státní podniky Federálním ministerstvem národ-
ní obrany (dále jen „FMNO“) zakládací listinou ze dne
23. 6. 1989, č. j. 1105-84, ze zaniklých státních hospo-
dářských organizací (se zvláštním statutem) resortu
FMNO. K provedení přestavby výrobně hospodářských
organizací ve státní podniky bylo vydáno usnesení vlá-
dy ČSSR ze dne 11. 2. 1988 č. 40, o zásadách a postu-
pu přestavby organizačních struktur výrobně technic-
ké, vědeckovýzkumné a oběhové základny národního
hospodářství na státní podniky. Vznik státních podni-
ků vymezovalo ustanovení § 18 zákona č. 88/1988 Sb.,
o státním podniku.

2. Průběh a stav privatizace

Kontrolované státní podniky LOM, LOK a 8 VOP a
další subjekty z resortu MO (3 VOP - 013 Horka nad
Moravou, 042 Olomouc, 084 Olomouc a Vojenské lesy
a statky) byly usnesením vlády ČR ze dne 23. 3. 1994
č. 152 určeny k privatizaci. Ministerstvo pro správu ná-
rodního majetku a jeho privatizaci (dále jen „MSNMP“)
zajistilo zveřejnění seznamu subjektů určených k pri-
vatizaci dne 8. 4. 1994 s tím, že privatizační projekty
(dále jen „PP“) musí být zakladateli, tj. MO, předlože-
ny do 8. 6. 1994.

Průběh a stav privatizace LOM, LOK a VOP k dub-
nu 1997 je následující:

LOM - Z 5 předložených PP doporučilo MSNMP
podnik privatizovat převodem na právní formu a. s.
Vzhledem k tomu, že MO považuje tento podnik pro
obranu státu za strategicky důležitý, přetrvává rozdílnost
názorů mezi MO a MSNMP na ponechání rozho-
dující státní účasti v této a. s. a na výběr nabyvatelů
majetkových účastí způsobem neveřejného výběrového
řízení (dále jen „NVR“). V současné době se připravuje
jednání vládní privatizační komise (dále jen „VPK“),
která by měla přetrvávající rozpor řešit.

LOK - Z 5 předložených PP doporučilo MSNMP
podnik privatizovat metodou veřejné soutěže. MO s na-

vrženou metodou nesouhlasilo a vzhledem k tomu, že tento podnik považuje pro obranu státu za strategicky důležitý, doporučuje převod na právní formu a. s. s rozhodující státní účastí. V současné době se připravuje jednání VPK, která by měla přetrvávající rozpor řešit.

VOP 011 - Z 8 předložených PP doporučilo MSNMP privatizovat podnik převodem na právní formu a. s. Vláda ČR usnesením ze dne 21. 2. 1996 č. 145 rozhodla o privatizaci formou převodu na právní formu a. s. s následujícím rozdělením akcií - 62 % přímý prodej, 35 % v držení FNM k zabezpečení zájmu státu. Aktualizovaný PP byl MSNMP předložen začátkem října 1996, k realizaci FNM byl předán dne 17. 10. 1996. FNM dne 30. 1. 1997 podal MF návrh na revokaci rozhodnutí o privatizaci s tím, aby byl privatizován i zbytek 38 % akcií v držení FNM metodou veřejné soutěže, případně prodejem na veřejném trhu. V dohodovacím řízení dne 21. 3. 1997 byl vysloven souhlas s přímým prodejem 100 % akcií s tím, že bude vyčleněna 1 zlatá akcie. Specifikaci zvláštních práv, která se budou k této akcií vázat, má stanovit MO.

VOP 012 - Ze 6 předložených PP doporučilo MSNMP privatizovat podnik metodou převodu na právní formu a. s. (převážná část majetku) a metodou veřejné dražby (rekreační chata). Privatizace rekreační chaty byla odsouhlasena, aktualizace příslušného PP však do doby ukončení kontroly nebyla provedena. Privatizace převážné části majetku byla projednána ve vládě, která rozhodla svým usnesením ze dne 4. 12. 1996 č. 627 o privatizaci formou převodu na právní formu a. s. s tím, že 35 % akcií bude ponecháno ve FNM. V lednu 1997 bylo MO zasláno rozhodnutí o privatizaci a byla vyžádána aktualizace PP.

VOP 014 - Z 9 předložených PP doporučilo MSNMP privatizovat majetek metodou přímého prodeje v NVŘ. Po dohodovacím řízení schvalovací komise MSNMP potvrdila změnu metody privatizace na veřejnou soutěž. MSNMP vydalo dne 20. 6. 1996 v tomto smyslu rozhodnutí a požádalo MO o aktualizaci PP. Aktualizovaný PP byl předán 3. 10. 1996 MSNMP, které jej předalo dne 24. 10. 1996 FNM k realizaci. FNM uzavřel dne 21. 1. 1997 mandátní smlouvu na zajištění a realizaci veřejné obchodní soutěže na prodej majetku podle schváleného PP.

VOP 025 - Z 5 předložených PP doporučilo MSNMP realizovat prodej menší části majetku - energocentra a mateřské školy - formou přímého prodeje. Tyto PP byly předány FNM k realizaci ve II. pololetí 1996. Mateřská škola byla prodána za 2 764 386 Kč. Prodej energocentra nebyl dosud realizován. Způsob privatizace podniku (převážné části majetku) převodem na právní formu a. s. nebyl v dohodovacím řízení mezi MSNMP a MO konaném v srpnu 1995 schválen. K dohodě nedošlo ani při dalším dohodovacím řízení v lednu 1997. MF předložilo dne 18. 2. 1997 materiál k projednání VPK, která by měla přetrvávající rozpor řešit.

VOP 026 - Ze 3 předložených PP doporučilo MSNMP privatizovat převážnou část majetku metodou přímého prodeje (bez objektu mateřské školy a odboru učeben). MO s navrženou metodou nesouhlasilo a vzhledem k tomu, že tento podnik považuje pro obranu státu za strategicky důležitý, doporučilo převod na právní formu a. s. s rozhodující státní účastí. Dohodovací řízení, která proběhla v roce 1995, nerozhodla, zda je rozhodující státní účast v podniku (35 % akcií ponechat ve FNM) nezbytná a účelná. Při dalším dohodovacím řízení v lednu 1997 k dohodě o způsobu privatizace opět nedošlo. MF předložilo dne 18. 2. 1997 materiál k projednání VPK, která by měla přetrvávající rozpor řešit.

VOP 064 - Z 5 předložených PP doporučilo MSNMP podnik privatizovat převodem na právní formu a. s. s návrhem na prodej 62 % akcií prostřednictvím NVŘ, 35 % ponechat ve FNM. Při dohodovacím řízení v roce 1995 vyslovilo MO nesouhlas s převodem na a. s. a navrhlo na celý majetek provést NVŘ. S návrhem MO vyslovily souhlas MSNMP a vláda ČR. NVŘ se uskutečnilo dne 13. 12. 1995. Rozhodnutí o privatizaci vydala vláda ČR usnesením z 28. 2. 1996 č. 159 a MSNMP následně požádalo MO o zabezpečení aktualizace PP. Aktualizovaný PP byl předán MF dne 19. 3. 1997.

VOP 065 - Ze 2 předložených PP doporučilo MSNMP privatizovat majetek metodou přímého prodeje managementu podniku. Vláda ČR usnesením ze dne 14. 6. 1995 č. 354 metodu přímého prodeje schválila. Aktualizace PP proběhla v prvním pololetí 1995. Aktualizovaný PP předalo MSNMP k realizaci FNM. Na základě žádosti FNM bylo rozhodnutí o přímém prodeji revokováno z důvodů neuhrazení finanční zálohy vybraným nabyvatelem. Následně bylo rozhodnuto privatizovat majetek metodou jednokriteriální veřejné soutěže. Aktualizovaný doplněk PP předalo MSNMP k realizaci FNM dne 26. 9. 1996.

VOP 081 - Ze 6 předložených PP doporučilo MSNMP část majetku bezúplatně převést na město a zbývající převážnou část majetku privatizovat metodou přímého prodeje předem určenému vlastníku, vybranému na základě NVŘ. V tomto smyslu vydalo MSNMP dne 26. 6. 1995 rozhodnutí o privatizaci včetně žádosti na MO o zabezpečení aktualizace PP na bezúplatný převod majetku a předložení dokladů pro NVŘ. Do doby ukončení kontroly MF žádané neobdrželo.

VOP 013 - Ze 3 předložených PP doporučilo MSNMP privatizovat majetek (bez dvou obytných domů, u kterých byl navržen bezúplatný převod obci) formou jednokriteriální veřejné soutěže podle projektu zpracovaného managementem podniku. Rozhodnutí v tomto smyslu vydalo MSNMP dne 8. 8. 1995. Aktualizovaný PP byl předán dne 18. 1. 1996 FNM k realizaci.

VOP 042 - Bylo předloženo 6 PP. Na privatizaci části majetku - základního závodu a dvou rekreačních středisek bylo dne 4. 12. 1995 uskutečněno NVŘ. MF

vydalo dne 10. 2. 1997 nové rozhodnutí o privatizaci majetku. Aktualizovaný PP, předložený managementem podniku, byl předán dne 13. 2. 1997 FNM k realizaci. Rozhodnutí o privatizaci závodu Dolní Bousov formou přímého prodeje předem určenému vlastníku bylo vydáno dne 25. 10. 1995. Aktualizovaný PP byl předán dne 3. 10. 1996 FNM k realizaci.

VOP 084 - Ze 12 předložených PP doporučilo MSNMP privatizovat majetek metodou přímého prodeje v NVŘ. Do 9. 4. 1997 MF rozhodnutí o privatizaci majetku nevydalo.

I. Kontrolované státní podniky

A. Hospodaření s majetkem státu

Při hospodaření s majetkem státu, ke kterému měly právo hospodaření, porušily v průběhu procesu privatizace kontrolované státní podniky následující ustanovení právních předpisů:

1. VOP 012, VOP 014, VOP 025 a LOM porušily ustanovení § 1 odst. 1 a 2 zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 364/1990 Sb., o nakládání s majetkem svěřeným státnímu podniku, která stanoví:

„Státní podniky do dne účinnosti zákona o podmínkách převodů majetku státu nemohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření, a nemohou se svými vklady podílet na společných podnicích, sdruženích, která jsou právními osobami, nebo na akciových anebo jiných obchodních společnostech nejde-li o podniky se zahraniční majetkovou účastí.“

„Výjimky z ustanovení odstavce 1 může v odůvodněných případech povolit zakladatel.“

tím, že v době jeho účinnosti (od 30. 8. 1990 do 31. 3. 1991):

- VOP 012 prodal bez povolení výjimky zakladatele dodávkový automobil Š 1203, svářecí argonovou soupravu TV 350, hydraulické lopatkové rýpadlo, varný kotel KR 20, automatickou pračku RAC a rámovou pilu PR 30;
- VOP 014 uhradil dne 25. 10. 1990 na základě společenské smlouvy, kterou byla založena společnost s r. o. Mikroelektronika se sídlem v Praze 1, částku 50 000 Kčs jako vklad do této společnosti, přestože neměl povolenou výjimku od zakladatele;
- VOP 025 prodal bez povolení výjimky zakladatelem dva automobily;
- LOM prodaly bez povolení výjimky zakladatelem 4 automobily, traktor a autojeřáb, jejichž zůstatková hodnota (dále jen „z. h.“) činila celkem 366 273 Kčs za 301 436 Kčs. O likvidaci autojeřábu prodejem z důvodu nadbytečnosti rozhodl ředitel podniku až po realizaci prodeje.

2. VOP 011, VOP 012, VOP 025, VOP 026, VOP 065, LOK a LOM porušily ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, která mj. stanoví:

„Podniky nemohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření, nakládat se svými majetkovými účastmi na podnikání právnických osob ...“,

„Výjimky z ustanovení odstavce 1 může v odůvodněných případech povolit příslušná vláda ...“,

popřípadě ve znění zákona č. 210/1993 Sb., která mj. stanoví:

„Podniky nemohou uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku sloužícího k provozování jejich podnikatelské nebo jiné hospodářské činnosti ..., k němuž mají právo hospodaření, nakládat se svými majetkovými účastmi na podnikání právnických osob ...“

„Výjimky z ustanovení odstavce 1 může v odůvodněných případech povolit příslušná vláda ...“,

a) tím, že provedly převod vlastnictví majetku, aniž k tomu měly udělenou výjimku vlády ČR:

- VOP 011 prodal v roce 1992 mikropočítač v z. h. 211 578 Kčs za 1 000 Kčs;
- VOP 012 prodal v roce 1993 regulační stanici plynu RS 1200 v z. h. 162 627 Kč, v roce 1996 přípravek vrtací rámu v z. h. 27 430 Kč a přípravek svařovací rámu v z. h. 21 652 Kč celkem za 193 000 Kč;
- VOP 025 prodal v roce 1992 požární vozidlo, které nebylo starší 5 let, a pojízdný příměšovač SBA;
- LOK vložily v letech 1994 až 1995 do spol. s r. o. peněžítý vklad ve výši 5 mil. Kč;

b) tím, že provedly převod vlastnictví majetku, který však nesplňoval podmínky článku I písm. b) usnesení vlády ČR ze dne 3. 5. 1991 č. 139, o postupu při provádění ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb., kde se mj. stanoví:

„Vláda

I. stanoví, ... že státní podniky ... mohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření, v těch případech, kdy se jedná o prodej ...

b) základních prostředků se zůstatkovou hodnotou do 15 000 Kčs, osobních a nákladních automobilů a autobusů starších 5 let s tím, že jejich prodej bude realizován minimálně za ceny stanovené znalcem ...“,

tím, že bez stanovení ceny znalcem prodaly:

- VOP 011 šest automobilů;
- VOP 012 jeden automobil;
- VOP 065 tři automobily;
- LOM osm automobilů;
- LOK dva autobusy, tři osobní a jeden nákladní automobil a dále prodaly majetek (v z. h. nad 15 000 Kč) v celkové z. h. 595 701 Kč celkem za 63 240 Kč;

- VOP 026 vyřazený osobní automobil VAZ v z. h. 28 044 Kčs za cenu 35 684 Kčs, která je o 8 920 Kčs nižší, než stanovil znalec. Znalecký posudek na vyřazený automobilový přívěs byl vyhotoven dodatečně až po realizaci prodeje.

3. VOP 014, VOP 081 a LOM porušily ustanovení § 45 odst. 3 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993 Sb., které mj. stanoví:

„Podniky mohou uzavírat nájemní smlouvy a jiné smlouvy o užívání majetku uvedeného v § 1 jinými osobami jen na dobu do dne přechodu tohoto majetku na příslušný fond ...“,

tím, že:

- VOP 014 uzavřel v letech 1996 a 1997 celkem 5 smluv o nájmu na dobu určitou do 30. 6. 1997;
- VOP 081 uzavřel v roce 1996 jednu smlouvu o nájmu nebytových prostor a jednu smlouvu o nájmu dopravního prostředku na dobu neurčitou, dále uzavřel v roce 1996 jednu smlouvu o nájmu nebytových prostor na dobu určitou do 31. 12. 1997;
- LOM uzavřely v roce 1994 jednu smlouvu o nájmu nebytových prostor na dobu neurčitou.

4. VOP 011, VOP 012, VOP 014, VOP 081, LOK a LOM porušily ustanovení § 15 odst. 1 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, které stanoví:

„Při výkonu práva hospodaření s pohledávkou státu je organizace povinna plnit povinnosti stanovené v § 73 hospodářského zákoníku.“, když

ustanovení § 73 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, stanoví:

„Organizace, která vykonává právo hospodaření s pohledávkou státu, je povinna pečovat o to, aby všechny povinnosti dlužníka byly včas a řádně splněny ...“,

tím, že:

- VOP 011 uzavřel smlouvy o nájmu nebytových prostor se 7 subjekty, aniž pečoval o to, aby nájemci včas a řádně plnili své finanční závazky (nájemci dlužili za nájem nebytových prostor k 31. 12. 1996 celkem 1 230 557 Kč). Do konce roku 1995 nepostupoval při vymáhání pohledávek za svými dlužníky důsledně, zasilal jim pouze písemné urgencye. V účetní evidenci za období 1991 až 1996 činila celková výše pohledávek k 31. 12. 1996 částku 11 830 337 Kč. Z toho jen pohledávky splatné do 31. 2. 1994 činily 10 528 552 Kč;
- VOP 012 nevymáhal dlužné částky za nájem nebytových prostor a služeb s tím spojených od čtyř nájemců v celkové výši 152 500 Kč;
- VOP 014 vykazoval k 31. 12. 1996 pohledávky za odběrateli po lhůtě splatnosti ve výši 9 113 637 Kč. Vůbec nevymáhal pohledávky ve výši 1 005 219 Kč.

Nedostatečně vymáhal pohledávky v celkové výši 853 042 Kč, když poprvé urgoval jejich úhradu od 4 do 13 měsíců ode dne splatnosti. Některé pohledávky upomínal opakovaně, aniž by přistoupil k soudnímu vymáhání;

- VOP 081 v 35 případech, kdy byly na jeho návrh vydány platební příkazy na částku ve výši 846 403 Kč, nepodal příslušnému soudu návrh na jejich výkon, přestože dlužníci nesplnili řádně svou povinnost v dohodnutém termínu.

Nepřistoupil k soudnímu vymáhání pohledávek v celkové výši 94 210 Kč, přestože marně uplynula lhůta k jejich zaplacení a na jejich vymáhání soudní cestou dlužníky upozornil.

Neodstranil nedostatky, které způsobily v několika případech zastavení řízení, v nichž se domáhal pohledávek v celkové výši 158 856 Kč, tak aby mohl znovu přistoupit k jejich vymáhání;

- LOK teprve po sedmi měsících od data splatnosti podaly ke krajskému obchodnímu soudu žalobu na spol. s r. o. o vrácení vypůjčených peněz ve výši 1 900 000 Kč a úhradu nákladů na soudní řízení. Žaloba neobsahovala požadavek na úhradu úroků a úroků z prodlení z dlužné částky, jak to stanovila smlouva. Dále nezabezpečily exekuční prodej věci dlužníka, které sloužily jako zástava k úhradě dlužné částky.

Neuplatnily u příslušného soudu dlužnou částku ve výši 1 240 169 Kč (sjednané nájemné za odlétané hodiny v roce 1995) za pronájem dvou vrtulníků.

Neuplatnily u příslušného soudu dlužnou částku ve výši 713 047 Kč (se splatností v období od 28. 3. 1991 do 10. 2. 1993) za nesplněnou náhradní dodávku od a. s. za reklamované zboží;

- LOM v roce 1996 nevymáhaly ani soudně pohledávky z realizovaných obchodních případů z let 1995 a 1996 vůči jedné a. s. v celkové výši 21 591 555 Kč, ale postoupily je formou „Smlouvy o postoupení pohledávek“ spol. s r. o. za cenu 18 559 582 Kč.

5. VOP 064 porušil ustanovení § 15 odst. 2 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., které stanoví:

„Je-li dlužník v prodlení s placením dluhu, je organizace povinna vyúčtovat a vymáhat stanovené úroky z prodlení nebo stanovený poplatek z prodlení, pokud není právním předpisem stanoveno jinak.“,

tím, že v letech 1994 a 1995 neúčtoval úrok z prodlení. V roce 1996 vyúčtoval penále ve 27 případech, ale nevymáhal je.

6. Dále uvedené VOP nakládaly se státním majetkem, ke kterému měly právo hospodaření, v rozporu s povinností řádného hospodáře:

- VOP 081 připustil skutečnost, že v roce 1989 nebyl jmenován odpovědný pracovník za příslušný

sklad spotřebního materiálu v rozsahu 6 703 položek v hodnotě 5 338 000 Kčs. Inventarizační rozdíl - nižší stav zásob (o 1 392 t paliva) v hodnotě 539 121 Kčs - zjištěný k 31. 12. 1992, zaúčtoval do nákladů bez řádného zdůvodnění;

- LOK nenakládaly hospodárně s finančními prostředky. Zaúčtovaly do nákladů v roce 1995 částku 442 996 Kč a v roce 1996 částku 315 712 Kč jako náklady za provoz pronajaté budovy, které měl hradit nájemce. V období, kdy čerpaly úvěry u bank, uzavřely jako věřitel dne 5. 10. 1993 smlouvu o poskytnutí krátkodobé půjčky ve výši 2 mil. Kč spol. s r. o. Navíc uvedenou půjčku společnosti poskytly, i když nebyly dostatečně prokázány vlastnické vztahy k majetku, který měl být podle smlouvy zástavou na poskytnutou půjčku.

Včas neuplatňovaly právo na náhradu škod, jak to umožňovalo ustanovení § 185 odst. 1 a 2 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, a to tím, že neuplatnily hmotnou odpovědnost vůči pracovníkům odpovědným za manko na hmotném investičním majetku (dále jen „HIM“), zjištěné při inventarizaci za rok 1995 ve výši 21 523 Kč;

- LOM nedostatečně zabezpečovaly ochranu majetku před zcizením, poškozením, zničením, ztrátou nebo zneužíváním, což vedlo např. k odcizení hydraulického lisu, poškození filtračního lisu a odcizení některých jeho dílů a skladovaného materiálu.

7. VOP 081 a VOP 065 porušily ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, které mj. stanoví:

„Místnosti určené k provozování obchodu a služeb lze pronajímat jen po předchozím souhlasu národního výboru ...“,

tím, že:

- VOP 081 uzavřel 3 smlouvy o nájmu místností určených k provozování obchodu a služeb, aniž si vyžádal souhlas Městského úřadu v Přelouči;
- VOP 065 v období let 1990 - 1996 uzavřel smlouvy o nájmu místností určených k provozování obchodu a služeb s 34 firmami, aniž si vyžádal souhlas Městského úřadu v Českém Těšíně. Tento souhlas byl do datečně udělen až v době kontroly.

8. VOP 014, VOP 064, VOP 081, a LOM porušily ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 116/1990 Sb., které mj. stanoví:

„Smlouva musí mít písemnou formu a musí obsahovat předmět a účel nájmu, výši a splatnost nájemného a způsob jeho platby ...“,

tím, že:

- VOP 014 jako pronajímatel nestanovil nájemné a přenechal nájemci nebytový prostor včetně služeb spojených s pronájemem po dobu tří měsíců bezúplatně. Tím snížil svoje tržby o nájemné ve výši 5 412 Kč a navíc mu vznikly náklady ve výši 3 936 Kč;

- VOP 064 neuzavíral smlouvy o nájmu řádně, tj. uzavíral je až po dni vzniku nájmu uvedeném ve smlouvě. V evidenci smluv roku 1995 se popsané porušení opakovalo v 11 případech, např. smlouva byla uzavřena dne 30. 5. 1995 s účinností od 1. 1. 1995. Dále u 2 smluv neuvedl datum podpisu a ve smlouvách z roku 1996 neuvedl účel nájmu;

- VOP 081 ve smlouvách o nájmu nebytových prostor, které uzavřel s nájemcem dne 3. 1. 1996, neuvedl účel nájmu;

- LOM ve smlouvě o nájmu uzavřené dne 22. 1. 1996 se spol. s r. o. nestanovily splatnost nájemného ve výši 1 032 000 Kč a způsob jeho platby.

9. VOP 012, VOP 025 a VOP 081 porušily ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) vyhlášky FMF č. 155/1971 Sb., o inventarizacích hospodářských prostředků, které mj. stanoví:

„Mimořádné inventarizace hospodářských prostředků se musí provést ...“

a) ke dni vzniku ... organizace ...“,

tím, že ke dni vzniku, tj. k 1. 7. 1989, neprovedly mimořádnou inventarizaci hospodářských prostředků.

B. Privatizace

1. VOP 011, VOP 012, VOP 014, VOP 025, VOP 064, VOP 081 a LOM porušily ustanovení § 1 vyhlášky MSNMP ČR č. 324/1991 Sb., kterou se stanoví závazná osnova pro vypracování privatizačního projektu, ve znění vyhlášky MSNMP ČR č. 526/1991 Sb., které stanoví:

„Při vypracování privatizačního projektu podniku ... postupují podniky, jichž se privatizace týká, ... podle závazné osnovy pro vypracování privatizačního projektu uvedené v příloze této vyhlášky.“,

tím, že vypracovaly PP s nesprávnými, nedoloženými nebo chybějícími údaji, např.:

- VOP 011 v aktualizovaném PP uvedl pozemky v hodnotě 2 152 905 Kč, zatímco v účetní závěrce k 31. 12. 1996 byla uvedena hodnota pozemků 2 244 051 Kč. Rozdíl činil 91 146 Kč;

- VOP 012 předložil PP, který neobsahoval formulář č. 3(A), přestože se ještě v době kontroly projednával jeden případ restitučního nároku;

- VOP 014 předložil aktualizovaný PP, který oproti skutečným zjištěným v katastru nemovitostí neobsahoval pozemky o výměře 1 041 m² a naproti tomu v něm byla zahrnuta parcela o výměře 112 m², vedená jako louka v účetní hodnotě 16 800 Kč, kterou má ze zákona spravovat Pozemkový fond ČR. Dále PP neobsahoval v příloženém rozvaze ani v příloženém seznamu hmotného investičního majetku domy č. p. 409 a 410 oceněné znaleckým posudkem celkovou cenou 731 850 Kč;

- VOP 025 předložil PP, u kterého byly zjištěny dílčí nedostatky, jako např. ve formuláři č. 2(B) nebyl proveden odhad hodnoty u nehmotných aktiv nevedených v účetnictví;
- VOP 064 předložil PP, ve kterém zpracoval text jednotlivých formulářů podle původního znění vyhlášky MSNMP ČR č. 324/1991 Sb. a nerespektoval její novelu. U jednotlivých vyhláškou předepsaných formulářů byly zjištěny dílčí nedostatky. Ve formuláři č. 1 pod bodem 4.1. nebyl přiložen doklad o projednání způsobu převodu průmyslového a jiného duševního vlastnictví, ve formuláři č. 2(A) nebyly uvedeny ani oceněny pozemky v katastrálním území Svobodné Dvory o výměře 7 060 m². K formuláři č. 3(A) nebyly přiloženy doklady pro uplatnění restitučního nároku a účetní výkaz Rozvaha Úč 2A-02 k vydávanému majetku. Ve formuláři č. 4(D) nebyly v bodě 5 uvedeny pozemky v katastrálním území Svobodné Dvory, které nebyly vedeny v účetnictví;
- VOP 081 v předloženém PP uvedl cenu a výměru pozemků nesprávně a uvedl část nemovitosti, ke které už neměl právo hospodaření. Podle údajů v PP činila účetní hodnota majetku 158 075 175 Kč a z rozvahy k 31. 3. 1994 vyplývá, že do něj byly zahrnuty pozemky v nesprávné výměře a ocenění ve výši 17 007 000 Kč. Tento údaj nebyl do dne ukončení kontroly v PP opraven, přestože na základě upřesnění vlastnických vztahů k pozemkům byl zpracován znalecký posudek o ceně pozemků, ve kterém jsou oceněny k 20. 12. 1994 pouze cenou 13 108 000 Kč, tj. o cca 3 899 000 Kč méně, než je uvedeno v PP. Dále byla do majetku zahrnuta celá zůstatková cena nemovitosti (budova Sokolovny), ačkoliv VOP uzavřel „Dohodu o navrácení majetkových práv dle § 3 zákona č. 232/1991 Sb.“ na 1/2 této nemovitosti ke dni 1. 4. 1992. Tím jeho účetní hodnotu zvýšil o dalších 235 000 Kč;
- LOM ve formuláři č. 2(A) v bodě 11 „ostatní hmotná aktiva, která nejsou vedena v účetní evidenci“, uvedly hodnotu ve výši 75 880 tis. Kč. V tabulce č. 1, řádek 4 uvedly tato aktiva ve výši 76 207 tis. Kč. Rozdíl 327 000 Kč představují nehmotná aktiva, která nejsou vedena v účetnictví, uvedená v bodu 13 formuláře č. 2(A). V důsledku toho byla v návrhu PP nesprávně uvedena hodnota majetku subjektu celkem. K PP nebyl přiložen osnovou požadovaný účetní výkaz Rozvaha Úč 2A-02 sestavený na základě údajů poslední měsíční závěrky provedené před předložením PP. U aktiv, která nejsou vedena v účetnictví, byly v PP uvedeny údaje bez osnovou požadovaného odborného odhadu. Ve formuláři č. 4(D) byla uvedena hodnota pozemků ve výši 25 158 579 Kč, přestože byly vedeny v účetnictví.

2. LOM porušily ustanovení § 7 odst. 5 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993 Sb., které mj. stanoví:

„Vypracovává-li návrh privatizačního projektu jiná osoba než podnik, je podnik povinen neprodleně

sdělit písemně této osobě na její žádost údaje podle § 6 odst. 1 písm. a) až d) a i), týkající se privatizovaného majetku ...“,

tím, že zpracovatelům konkurenčních privatizačních projektů (dále jen „KPP“) neposkytly všechny údaje v souladu s ustanovením § 6 odst. 1 písm. c). Doklad č. j. OTR - 209/94 „Vymezení majetku LOM Praha s. p., určeného k privatizaci“, kterým byly zpracovatelům konkurenčních privatizačních projektů předány podklady, neobsahoval všechny stanovené údaje (např. nedobytné pohledávky, neupotřebitelné základní prostředky a zásoby).

3. VOP 011 porušil ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, které mj. stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování, ... které stanoví federální ministerstvo financí a vyhláší je oznámením o jejich vydání ve Sbírce zákonů.“,

tím, že nedodržel ustanovení čl. 1 odst. 3 Přílohy 1 k Opatření, kterým se stanoví postup v účetnictví a při inventarizaci majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby, vydané MF ve Finančním zpravodaji č. 1/1993 pod č. j. 281/2 020/1993 ze dne 1. 1. 1993 a vyhlášené oznámením v částce 22 Sbírky zákonů, ročník 1993, které stanoví:

„Inventarizace podle odst. 2 se provedou za účasti zástupce podniku, nabyvatele privatizovaného majetku ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů a pracovníka Fondu, resp. pracovníka pověřeného vystupovat za Fond. Uvedení zástupci potvrzují správnost inventurních soupisů skutečného stavu majetku a závazků.“,

neboť provedl inventarizaci privatizovaného majetku státu v rámci převodu tohoto majetku na FNM bez účasti zástupce FNM.

C. Vedení účetnictví

Údaje o majetku a závazcích vedené v účetnictví byly základním zdrojem pro vypracování privatizačních projektů. Kontrolou bylo zjištěno porušení ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. (dále jen „zákon“) a dalších navazujících právních předpisů v těchto případech:

1. VOP 081 a LOM porušily ustanovení § 4 odst. 2 zákona, které mj. stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování ...“,

tím, že nedodržely

ustanovení uvedená v Účtové osnově a směrnici k účtové osnově pro hospodářské organizace vydané FMF dne 15. 9. 1989 pod č. j. V/13 000/1989, ve znění pozdějších doplňků, a v opatření FMF,

kterým se stanoví Účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele, vydané dne 15. 7. 1992 pod č. j. V/20 100/1992, ve znění pozdějších doplňků, neboť:

- VOP 081 stornoval zápis z roku 1992 o snížení jmění po vydání 1/2 nemovitosti (budova Sokolovny) a nahradil ho dalším složitým nesprávným zápisem tak, že o její zůstatkovou cenu snížil oprávkou, a to ve výši 234 014 Kč. V roce 1994 neúčtoval o snížení jmění v souvislosti s provedením zápisu příslušným katastrálním úřadem ke dni 30. 5. 1994 o vkladu 1/2 nemovitosti;
- LOM v účetním období roku 1992 při zaúčtování účetního případu „převod peněžních prostředků na zabezpečení nákupu náhradních dílů a jiných zařízení pro MO“ ve výši 358 000 000 Kč v rozporu s účtovou osnovou a postupy účtování pro hospodářské organizace použily účet 278 - Výnosy příštích období. Nakládání s těmito prostředky nebylo kontrolováno, neboť bylo šetřeno orgány činnými v trestním řízení.

V účetních obdobích roků 1992 až 1995 nesledovaly zásoby cizího materiálu, který využívaly k opravám leteckých motorů, na podrozvahových účtech, ale na účtu 325 - Ostatní závazky.

V účetním období roku 1996 kompenzovaly pohledávku nájemného ve výši 1 032 000 Kč vůči jedné spol. s r. o., vyplývající z nájemní smlouvy o nájmu prostorů k podnikatelským účelům, závazkem ve výši 1 100 612 Kč vůči jiné spol. s r. o., která uvedené prostory upravila do stavu schopného k pronajmutí nájemci.

V účetním období roku 1996 účtovaly o pořízení leteckých motorů částkou 44 034 398 Kč včetně DPH na vrub účtu 518 - Ostatní služby.

2. LOM porušily ustanovení § 6 odst. 3 zákona, které stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29.“

a ustanovení § 29 odst. 3 a odst. 4 zákona, která mj. stanoví:

„U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotky provést inventarizaci nejméně čtyřikrát ročně.“

„Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu pěti let po jejím provedení.“

tím, že v účetním období roku 1992 inventarizovaly pokladni hotovost pouze dvakrát. K 31. 12. 1993 neprokázaly provedení inventarizace v 6 skladech a u účtu pohledávek a závazků. Dále k 31. 12. 1995 neprokázaly inventarizaci HIM ve středisku zkušebny Stará Boleslav;

3. LOM porušily ustanovení § 6 odst. 4 zákona, které mj. stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny sestavovat účetní závěrku podle § 18 odst. 1 jako řádnou, popřípadě jako mimořádnou ...“,

když v § 18 odst. 1 je stanoveno:

„Účetní závěrku v soustavě podvojného účetnictví tvoří

a) rozvaha (balance),

b) výkaz zisků a ztrát; u rozpočtových organizací výkaz o plnění rozpočtu,

c) příloha.“

tím, že k účetní závěrce účetního období roku 1992 nezpracovaly předepsanou přílohu o stanoveném obsahu.

4. VOP 014, VOP 064, VOP 081 a LOM porušily ustanovení § 7 odst. 1 zákona, které stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

tím, že:

- VOP 014 v roce 1994 neúčtoval o vyřazení HIM v zůstatkové hodnotě 15 872 Kč;

- VOP 064 neúčtoval o pozemcích parcelních čísel 125, 706, 707, 827 v katastrálním území Svobodné Dvory o výměře 7 060 m², k nimž měl právo hospodaření;

- VOP 081 nevedl v roce 1992 v účetnictví závazky průkazným způsobem a na příslušných účtech inventarizací nezjistil chybějící zápis o leasingové smlouvě ve výši 1 568 952 Kčs. V letech 1994 a 1995 účtoval stále částkou 72 530 Kč o pozemcích, které předal protokolem z 25. 10. 1994 Pozemkovému fondu ČR. Tuto skutečnost nezjistil ani při inventarizacích majetku k 31. 12. 1994 a k 31. 12. 1995;

- LOM v účetním období roku 1991 ani v následujících letech nezaúčtovaly pohledávku za a. s., která vyplynula z uzavřené smlouvy o výpomoci. V účetním období roku 1993 nezaúčtovaly manko na zboží ve skladu kantýn zjištěné inventarizační komisí ve výši 349 038 Kč.

Dne 3. 10. 1996 uzavřely se spol. s r. o. smlouvu o postoupení pohledávky v celkové hodnotě 14 265 997 Kč. Přestože částka nebyla uhrazena, byl případ v účetnictví zaúčtován.

5. VOP 014 a VOP 081 porušily ustanovení § 11 odst. 1 písm. b), c) a f) zákona, které mj. stanoví:

„Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti: ...

b) popis obsahu účetního případu a označení jeho účastníků, nevyplývá-li z účetního dokladu alespoň nepřímo,

- c) peněžní částku nebo údaj o množství a ceně, ...*
f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování; tyto podpisy lze nahradit jiným průkazným způsobem.“,

tím, že v roce 1994:

- VOP 014 zaúčtoval účetní doklady, přestože v nich bylo nesprávné označení účastníků účetního případu (faktury na celkovou částku 92 879 Kč byly vystaveny na cizí organizace);
- VOP 081 připustil, že účetní doklad, kterým se snižuje kmenové jmění (cena pozemků o 3 898 499 Kč), neobsahuje popis obsahu účetního případu (označení pozemků, jejich výměry a ocenění) ani podpis osoby odpovědné za účetní případ.

6. VOP 081 porušil ustanovení § 12 odst. 2 a 3 zákona, která stanoví:

„Účetní zápisy provádějí účetní jednotky srozumitelně, přehledně a způsobem zaručujícím jejich trvanlivost.“

„Účetní jednotky uspořádají účetní zápisy způsobem, který umožní ověřit zaúčtování všech účetních případů v účetním období, a tak, aby zabránily neoprávněným změnám a úpravám těchto zápisů.“,

tím, že provedl v inventurních soupisech dodatečné opravy (i tužkou) a doplnění údajů k zajištění shodnosti s hlavní knihou a nedoložil důvod těchto úprav.

7. VOP 064 porušil ustanovení § 25 odst. 1 písm. a) zákona, které mj. stanoví:

„Jednotlivé složky majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce oceňují účetní jednotky těmito závaznými způsoby:

- a) hmotný majetek kromě zásob s výjimkou majetku vytvořeného vlastní činností se oceňuje pořizovacími cenami nebo reprodukčními pořizovacími cenami ... “*,

tím, že snížil hodnotu pozemků areálu podniku zavedených do účetnictví podle znaleckého posudku ze dne 21. 11. 1991, vypracovaného ve smyslu vyhlášky MF ČR č. 393/1991 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, z původní ceny 90 732 000 Kč na hodnotu 9 105 577 Kč. Tato hodnota byla stanovena na základě nového znaleckého posudku vypracovaného ke dni 30. 9. 1995. Nové ocenění pozemků bylo odůvodňováno chybou v původním stanovení druhu pozemků. Chyba v uvedené výši však nebyla prokázána.

8. VOP 014, VOP 081, LOM a LOK porušily ustanovení § 30 odst. 1, 2 a 3 zákona, která mj. stanoví:

„Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy, po-

případě nehmotné povahy ...; tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, které musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace.“

„Fyzickou inventuru hmotného majetku ... lze provádět v průběhu posledních tří měsíců účetního období ... Přitom se musí prokázat stav hmotného majetku ke dni účetní závěrky údaji fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období ...“

„Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků.“,

tím, že:

- VOP 014 vyčíslil v zápisu o provedené inventarizaci materiálu ke dni 31. 10. 1994 inventarizační rozdíl u materiálu na skladě ve výši 775,20 Kč. Inventarizační rozdíl byl vyúčtován až dne 31. 8. 1995;
- VOP 081 v letech 1992 až 1994 neověřil, zda fyzickou inventurou zjištěný stav základních prostředků, popřípadě HIM, odpovídá údajům v účetnictví, neboť inventurní soupisy neporovnal s příslušnými majetkovými účty. Údaje neopravil o přírůstky a úbytky vzniklé do konce účetního období. Např. v zápisu dílčí inventarizační komise o inventarizaci základních prostředků není uveden ani počet stran inventurních soupisů ani stavy příslušných majetkových účtů k 31. 12. 1992. Na straně 73 inventurního soupisu základních prostředků k 31. 10. 1992 jsou údaje přírůstků a úbytků pouze k 30. 11. 1992. Tento výčet není ověřen podpisy členů inventarizační komise;
- LOM neměly v letech 1994 a 1995 podepsány veškeré inventurní soupisy pořízené při fyzických inventurách osobou odpovědnou za provedení inventarizace;
- LOK nevyúčtovaly inventarizační rozdíly zjištěné při inventarizaci HIM v roce 1993. Zápisy o provedené inventarizaci za rok 1993 pouze konstatují zjištěné nedostatky v evidenci HIM a ukládají zajistit kompletnost a upřesnění názvů na seznamech. Ze zápisu dílčí inventarizační komise však jednoznačně vyplývá, že některé HIM nebyly fyzickou inventurou nalezeny. Namátková kontrola inventurních soupisů HIM vypracovaných v letech 1993, 1994 a 1995 toto prokázala v pěti případech.

9. VOP 081 porušil ustanovení § 31 odst. 1 zákona, které mj. stanoví:

„Účetní písemnosti a záznamy na technických nosičích dat ... ukládají účetní jednotky podle předem stanoveného pořádku odděleně od ostatních písemností do archivu a uschovávají je po dobu dále stanovenou uschovacími lhůtami. Před uložením do archivu musí být písemnosti uspořádány pracovníky, kteří je používali ke své práci a zabezpečeny proti ztrátě, zničení nebo poškození.“,

tím, že před uložením do archívu neuspořádal zápisy o inventarizacích, inventurní soupisy a faktury a nezabezpečil je proti ztrátě nebo poškození. Zápisy dílčích inventarizačních komisí o inventarizacích za roky 1994 a 1995 byly volně uloženy ve dvojlistech podle jednotlivých účtů a inventarizačních komisí, nebyly pořadově číslovány a ani nebyl předložen jejich seznam. Uvnitř dvojlistů byly rovněž volně vloženy počítačové sestavy a vyčíslené inventarizační rozdíly. V krycích deskách nebyl přiložen soupis jednotlivých součástí archiválií týkajících se provedených inventur. Z takto uložených dokladů nebylo možno zjistit jejich úplnost.

10. VOP 012, VOP 025, VOP 065 a VOP 081 porušily ustanovení § 52 zákona č. 88/1988 Sb., o státním podniku, které mj. stanoví:

„Podnik je povinen vést předepsaným způsobem účetnictví ...“,

a ustanovení § 33 odst. 1 a 2 a § 34 odst. 3 vyhlášky FMF č. 154/1971 Sb., o účetnictví, která mj. stanoví:

„Základními účetními výkazy ... jsou ... rozvaha a výsledovka.“

„Výsledovka podává souhrnně přehled o hospodářském výsledku organizace ... za účetní období od začátku roku a vznikla-li organizace v průběhu roku, ode dne jejího vzniku.“

„Ke dni vzniku organizace ... se sestaví zahajovací rozvaha.“,

tím, že:

- VOP 012 v roční rozvaze sestavené k 31. 12. 1989 neuvedl v zůstatku „na začátku roku“ údaje k 1. 7. 1989 (datum vzniku podniku), ale údaje zaniklého Vojenského opravářského závodu 012 k 1. 1. 1989;
- VOP 025 při svém vzniku nesestavil zahajovací rozvahu (sestavil pouze zahajovací předvahu);
- VOP 065 při svém vzniku nesestavil zahajovací rozvahu. Roční rozvaha sestavená k 31. 12. 1989 neměla v zůstatku „na začátku roku“ uvedeny údaje k datu 1. 7. 1989, ale převzala údaje zaniklého Opravářského závodu 065 k 1. 1. 1989;
- VOP 081 ke dni svého vzniku, tj. k 1. 7. 1989, nesestavil zahajovací rozvahu.

11. VOP 081 porušil ustanovení bodu 3 části II. Postupu při převodu účetnictví hospodářských organizací z roku 1990 do roku 1991, vydaného FMF dne 20. 2. 1991 pod č. j. 29 203/1990, které stanoví:

„Počáteční zůstatek účtu 030 se zvýší a účtu 921 se sníží

- *o zůstatkovou cenu základních prostředků zařízení společenské spotřeby, které byly financovány z fondu kulturních a sociálních potřeb, popř. z ostatního použití hospodářského výsledku.“*,

tím, že v roce 1991 nesnížil jmění o zůstatkové ceny základních prostředků pořízených z fondu kulturních a sociálních potřeb o částku 1 578 246 Kčs úpravou počátečního stavu. Zúčtování základních prostředků pořízených z fondu kulturních a sociálních potřeb provedl až dne 26. 11. 1992.

12. VOP 081 porušil ustanovení § 1 odst. 1 písm. i) vyhlášky ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky MF ČR č. 589/1990, které stanoví:

„Tato vyhláška se vztahuje na zjišťování a sjednávání cen staveb, pozemků a trvalých porostů ...“,

tím, že v roce 1991 do svého účetnictví zahrnul pozemky v celkové hodnotě 21 040 670 Kčs bez ohledu na příslušné katastrální území a druhy pozemků v jednotné ceně 70 Kčs za m², nikoliv podle uvedené vyhlášky.

D. Ostatní zjištění

Při ostatní činnosti porušily uvedené VOP a LOM následující ustanovení právních předpisů, a to:

1. LOM porušily ustanovení § 9 odst. 5 zákona 111/1990 Sb., o státním podniku, které mj. stanoví:

„Roční účetní závěrku podniku přezkoušuje osoba, případně skupina osob určená zakladatelem, nebo ověřovatel (auditor) ...“,

tím, že v účetním období roku 1991 nebyla účetní závěrka LOM přezkoušena osobou, případně skupinou osob určených zakladatelem ani auditorem.

2. VOP 014 a VOP 064 porušily ustanovení § 28 odst. 5 a § 31 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví:

„Do obchodního rejstříku se zapisuje bez zbytečného odkladu také změna nebo zánik zapisovaných skutečností.“

„Návrh na zápis do obchodního rejstříku podává oprávněná osoba, jíž se zápis týká, nebo osoby oprávněné k tomu podle zákona nebo osoby písemně zmocněné k tomu těmito osobami.“,

tím, že:

- VOP 014 měl zapsané od počátku svého vzniku, podle výpisů z obchodního rejstříku, kmenové jmění ve výši 70 450 000 Kč. V rozvaze zpracované k 31. 12. 1993 vykazoval kmenové jmění ve výši 86 743 000 Kč. Do doby ukončení kontroly nepožádal o změnu zápisu výše kmenového jmění;

- VOP 064 nepodal návrh na změnu zápisu do obchodního rejstříku. V devíti případech neměl u předmětu podnikání zapsány, resp. doplněny všechny vykonávané činnosti, na které měl vystaveny živnostenské listy - jako např. půjčování strojů a zařízení, fotografické služby.

3. VOP 064 a LOM porušily ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí, které mj. stanoví:

„Vlastníci a jiní oprávnění jsou povinni ...

d) ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí, a to do 30 dnů ode dne jejich vzniku a předložit listinu, která změnu dokládá; ...“,

tím, že:

- VOP 064 neohlásil katastrálnímu úřadu ve stanovené lhůtě převod práva hospodaření k objektu Muniční skladiště - pevnostní stavba v katastrálním území Svobodné Dvory včetně pozemků;

- LOM po provedení geodetického zaměření staveb v katastru Malešice neoznámily katastrálnímu úřadu změny v rozloze zastavěné části na pozemku parcelní číslo 723/2. Dále nezabezpečily, aby do katastru nemovitostí byly zapsány budovy a stavby svěřené jim při jejich založení. Kontrolou dokumentů, které dokládají majetkoprávní vztah k nemovitostem, bylo zjištěno, že v katastru nemovitostí má podnik zapsány pouze pozemky.

4. VOP 014 porušil ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 321/1993 Sb., které mj. stanoví:

„Sazba daně u služeb je 5 % ...“,

tím, že stanovil ve 126 daňových dokladech v roce 1995 nesprávnou sazbu daně z přidané hodnoty a vypočetl daň o 95 359 Kč vyšší.

5. VOP 064 porušil ustanovení § 53 odst. 2 vyhlášky FMTIR č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního a stavebního řádu, ve znění zákona č. 378/1992 Sb., které mj. stanoví:

„Jde-li o stavbu, jejímž stavebníkem, popřípadě tím, kdo stavbu pro stavebníka provádí (dále 'zhotovitel'), je právnická osoba nebo fyzická osoba podnikající podle zvláštních předpisů, musí být na stavbě veden stavební deník ...“,

tím, že na stavbě čerpací stanice LPG nebyl veden od zahájení stavebních prací stavební, resp. montážní deník a jeho vedení od stavební firmy nevyžadoval.

II. Ministerstvo obrany

ve vztahu k ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., které mj. stanoví:

„Za vypracování návrhu privatizačního projektu podniku odpovídá zakladatel ..., jemuž jsou návrhy privatizačního projektu podniku předkládány.“,

1. porušilo ustanovení části A odst. 4 přílohy č. 1 usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568, které mj. stanoví:

„Předložené projekty zakladatel projedná a posoudí ... Projednané projekty předá zakladatel se svým stanoviskem Ministerstvu.“

V rámci projednávání předložených projektů si zakladatel vyžádá od předkladatele projektu nebo od privatizovaného subjektu doplnění údajů, které v projektu chybí oproti vyhlášce č. 526/1991 Sb., kterou je stanovena Závazná osnova ...“,

a ustanovení části E2 odst. 1 výše uvedené přílohy č. 1, které mj. stanoví:

„Zakladatel zkontroluje věcnou správnost podkladů ...“,

tím, že v PP, které mu byly předloženy, nezjistilo nesprávné, nedoložené nebo chybějící doklady a údaje (viz bod B.1.);

2. porušilo ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993 Sb., které mj. stanoví:

„Zakladatel posuzuje všechny předložené návrhy privatizačních projektů a předkládá je se svým stanoviskem ministerstvu ve lhůtě ministerstvem určené.“

(pod pojmem ministerstvo je zde míněno MSNMP),

tím, že jako zakladatel kontrolovaných s. p. nedodržel stanovený termín předložení PP a odeslalo je na MSNMP opožděně. U VOP 012, VOP 014, VOP 026, VOP 064, VOP 065 a VOP 081 dne 3. 11. 1994, tj. o 87 dnů, u LOM dne 28. 2. 1995, tj. o 204 dnů.

Dne 23. 3. 1994 schválila vláda ČR svým usnesením č. 152 seznam subjektů, které byly určeny k privatizaci, a zároveň stanovila lhůtu pro předkládání PP. Uvedené usnesení obsahovalo všech deset kontrolovaných VOP. Lhůta pro předložení PP počínala dnem zveřejnění schváleného seznamu podniků, tj. 8. 4. 1994, a končila uplynutím dvou měsíců ode dne zveřejnění, tj. 8. 6. 1994. MO jako zakladatel mělo PP předkládat dle ustanovení § 8 zákona č. 92/1991 Sb. na MSNMP po věcné kontrole, a to roztríděné, resp. zkompletované včetně stanovisek zakladatele, nejpozději dne 8. 8. 1994;

Pozn.: K porušení právních předpisů uvedených v následujících bodech došlo ještě před zahájením privatizačního procesu. Přesto jsou uváděna v souvislosti s privatizací, neboť mají na tento proces značný vliv. Zjištěné nedorozřešené majetkové poměry u kontrolovaných s. p. způsobily nepřesnosti a chyby v PP a zpoždění při jejich zpracování.

Federální ministerstvo národní obrany

3. porušilo ustanovení § 19 odst. 1 a 2 písm. a) a d) zákona č. 88/1988 Sb., které mj. stanoví:

„Zakládacím listinu podniku vydává zakladatel.“

„Zakládací listina musí obsahovat:

a) označení zakladatele; ...

d) určení jmění podniku při jeho založení, popřípadě ustanovení o přechodu práv a závazků na podnik; ...“,

tím, že v zakládacích listinách LOK, LOM, VOP 064 a VOP 065, které vydalo pod č. j. 1105-84 ze dne 23. 6. 1989, nebyla uvedena hodnota jmění podniku. Předložená dokumentace LOK a LOM obsahuje pouze žádost, ve které dne 19. 10. 1989 FMNO žádá obvodní soud o doplnění zakládacích listin těchto vojenských opraven o uvedenou konkrétní hodnotu jmění. U zakládacích listin VOP 064 je přiloženo usnesení soudu o doplnění hodnoty jmění na základě dodatku k zakládacím listině, který vydalo FMNO 15. 11. 1989. U VOP 065 je přiloženo usnesení soudu o zápisu hodnoty jmění podniku do podnikového rejstříku ze dne 10. 10. 1989;

4. porušilo ustanovení § 108 odst. 2 a § 109 odst. 1 zákona č. 109/1964 Sb., ve znění zákona č. 103/1990 Sb., která mj. stanoví:

„Do podnikového rejstříku se kromě skutečností uvedených v odstavci 1 zapisuje též hodnota majetku vlastního nebo svěřeného organizaci (právnícké osobě) při jejím založení nebo zřízení ...“

„Návrh na zápis do podnikového rejstříku podává zakladatel nebo ten, jehož se zápis týká.“, když

ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 88/1988 Sb. mj. stanoví:

„Návrh na zápis podniku do podnikového rejstříku podává zakladatel.“,

tím, že v době platnosti uvedených právních předpisů zanedbalo své povinnosti zabezpečit úplnost návrhu zápisu do podnikového rejstříku u VOP 011, VOP 025, VOP 064 a VOP 081;

5. porušilo ustanovení § 9 odst. 5 zákona č. 111/1990 Sb., které mj. stanoví:

„Roční účetní závěrku podniku přezkřuje osoba, popřípadě skupina osob určená zakladatelem, nebo ověřovatel (auditor) ...“,

tím, že v účetním období roku 1991 neurčilo osobu, případně skupinu osob k přezkoušení účetní závěrky LOM.

III. Ministerstvo financí

1. MSNMP porušilo ustanovení § 10a odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993, které stanoví:

„Rozhodnutí o privatizaci veřejnou soutěží obsahuje kromě náležitostí uvedených v odstavci 1

a) podmínky veřejné soutěže a kritéria pro posouzení jejich splnění,

b) vymezení okruhu účastníků soutěže ...“,

tím, že v rozhodnutí o privatizaci VOP 014 metodou veřejné soutěže, vydaném MSNMP dne 20. 6. 1996, nebyly stanoveny podmínky veřejné soutěže a kritéria pro posouzení jejich splnění. V tomto rozhodnutí nebyl rovněž vymezen okruh účastníků soutěže.

Okruh účastníků soutěže nebyl vymezen ani v rozhodnutí ze dne 10. 6. 1996 o privatizaci VOP 065 metodou jednokriteriální veřejné soutěže.

2. MSNMP jako ústřední orgán státní správy pro správu a privatizaci národního majetku podle ustanovení § 5 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění zákona č. 288/1990 Sb., nevyžadovalo dodržení termínů aktualizace privatizačních projektů tak, jak je vedoucím ústředních orgánů uloženo podle odst. 1 písm. e) usnesení vlády ze dne 31. 5. 1995 č. 326, kde vláda ukládá:

„předávat ministerstvu nejpozději do 60 dnů od obdržení rozhodnutí o privatizaci privatizační projekty aktualizované v souladu s částí E přílohy usnesení vlády z 6. října 1993 č. 568, ve znění pozdějších úprav tohoto usnesení“,

a prokazatelně dodržení termínů neurgovalo. Jednalo se např. o VOP 025 (252 dní), VOP 011 (189 dní), VOP 014 (106 dní), VOP 065 (91 dní).

3. MSNMP jako ústřední orgán státní správy pro správu a privatizaci národního majetku nevyužilo všech svých možností a nepožadovalo na privatizovaném subjektu ani na jeho zakladateli zdůvodnění snížení účetní hodnoty majetku o značnou částku. Dne 20. 6. 1996 vydalo rozhodnutí o privatizaci majetku VOP 014 metodou veřejné soutěže podle PP zpracovaného ke dni 31. 12. 1993. Účetní hodnota majetku určeného k privatizaci v něm byla uvedena ve výši 78 480 000 Kč. V aktualizovaném PP ke dni 31. 5. 1996 je uvedena účetní hodnota majetku ve výši 36 720 000 Kč, tedy oproti původní hodnotě uváděné v PP nižší o 41 760 000 Kč.

IV. Fond národního majetku České republiky

1. V zápisu o předání majetku VOP 025, který je součástí kupní smlouvy č. 332/96 ze dne 1. 10. 1996, není uvedeno datum, kdy byl zápis o předání majetku vyhotoven. Podle ustanovení § 483 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, měl být zápis o předání a převzetí věci zahrnutých do prodeje proveden ke dni účinnosti smlouvy.

2. Při realizaci převodu VOP 011 na právní formu a. s. byl jeho ředitel a zároveň člen představenstva nově zakládané a. s. pověřen, aby za FNM zajistil do 30 dnů od vzniku a. s. předání části majetku VOP 011 vzniklé a. s. a sepsání zápisu o předání a převzetí majetku včetně závazků a jeho předání FNM. Společnost byla zapsána do obchodního rejstříku ke dni 1. 1. 1997. Zápis o předání a převzetí majetku byl FNM zaslán až dne 19. 2. 1997.
3. Při předání věci a sepisování „Zápisu o převzetí majetku, určeného k privatizaci“ u VOP 011 a VOP 025 pověřil osobu předávající majetek za s. p. zároveň k převzetí majetku za FNM.

SHRNUTÍ A VYHODNOCENÍ

Vojenské opravárenské podniky a letecké opravy byly založeny v červenci roku 1989 FMNO jako státní podniky ze zaniklých státních hospodářských organizací rezortu. Jejich privatizace započala v březnu 1994. Současný stav (k dubnu 1997) lze stručně charakterizovat následovně:

- Nepodstatná část majetku je zprivatizována pouze u 3 státních podniků (VOP 012, VOP 025, VOP 026).
- Odstátnění jako první krok privatizace je uskutečněno pouze u 1 státního podniku (převod VOP 011 na akciovou společnost k 1. 1. 1997).
- Privatizační projekty na převažující části majetku 5 státních podniků jsou předány na FNM k realizaci (VOP 011, VOP 013, VOP 014, VOP 042, VOP 065).
- Privatizační projekty převažující části majetku 3 státních podniků jsou sice schválené, ale nejsou dosud předány na FNM, např. z důvodu chybějící aktualizace projektů (VOP 012, VOP 081) nebo z jiných důvodů (VOP 064).
- Dosud nevyřešený způsob privatizace převažující části majetku je u 5 státních podniků (VOP 025, VOP 026, VOP 084, LOM, LOK). Vládní privatizační komise doporučila usnesením ze dne 19. května 1997 č. 7 státní podniky VOP 025, VOP 026, LOM a LOK vyčlenit z privatizace a ponechat je ve vlastnictví státu. Majetek nepotřebný pro podnikání a činnost podniku má být privatizován.

Tři roky trvající a dosud neukončená privatizace uvedených státních podniků má podle provedené kontroly mj. následující příčiny:

1. Nevyjasněnost koncepce rozvoje Armády ČR

Přes prokázanou snahu o splnění svých povinností v této oblasti se MO nepodařilo během kontrovaného období zabezpečit komplexní legislativní zajištění obrany státu a vytvořit tak podmínky pro uskutečnění privatizace optimálním způsobem v zájmu obrany. Na návrh MO přijala vláda ČR dne 26. 3.

1997 usnesení č. 177, k Národní obranné strategii, a usnesení č. 188, k návrhu věcného záměru ústavního zákona o bezpečnosti ČR. Tyto dokumenty vytvářejí základní předpoklady pro postupné přijetí nových právních předpisů, které budou komplexně řešit problematiku obrany státu. Dosavadní absence těchto právních předpisů, jejichž existence je podmínkou k optimálnímu využívání prostředků kapitoly státního rozpočtu „Ministerstvo obrany“ a k řádnému hospodaření s majetkem státu určeným pro účely obrany, přispěla k opoždění procesu privatizace u státních podniků, které označilo MO za „strategicky významné“. Důvodem je dle MO jejich význam pro obranu, unikátnost technologických kapacit i zavedených vlastních technologií, pracovních a bezpečnostních režimů z hlediska druhů opravované techniky.

Při rozhodování o způsobu a průběhu privatizace se MO řídilo mj. především principem zachování nezbytných opravárenských kapacit a činností formou právních závazků a majetkových účastí státu, čímž by bylo zajištěno efektivní vynakládání rozpočtových prostředků na opravy a služby poskytované těmito podniky s orientací na armádu jako zákazníka.

MO a MSNMP (a později i MF) při zpracování návrhů privatizace vycházely z ustanovení odst. 3 a 15 části F přílohy č. 1 k usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568, o dalším postupu při privatizaci podle zákona č. 92/1991 Sb., a zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, kde je mj. uvedeno:

„V případech, kdy je na privatizovaný majetek předloženo více projektů, z nichž některé jsou na veřejnou dražbu nebo veřejnou soutěž a jiné na přímý prodej předem vybranému zájemci, má zpravidla přednost projekt na veřejnou dražbu nebo veřejnou soutěž ...“

„Dočasné ponechání majetku nebo akcií ve fondech může být schváleno jen v případech, kdy - je toto ponechání v zájmu státu ...“,

ale rozdílně si je vykládaly. MSNMP (MF) navrhovalo veřejnou dražbu nebo veřejnou soutěž a MO navrhovalo privatizaci převodem podniků na akciové společnosti s dočasným zachováním podstatného majetkového podílu akcií ve vlastnictví státu.

Při rozhodování bralo MO do úvahy i reálnou podobu podnikatelského záměru s přihlédnutím k oprávněným zájmům Armády ČR. Byla použita především srovnávací metoda s podobnými zahraničními zařízeními, neboť za dlouhou dobu své existence jsou v těchto podnicích velmi bohaté zkušenosti se zajišťováním oprav složité vojenské techniky pro potřeby vlastního státu i pro export. MO ve stanovisku uvedlo, že další experimentování a hledání nových vlastních cest by v případě neúspěchu znamenalo závislost Armády ČR (politickou i ekonomickou) na opravách vojenské techniky v zahraničí.

Řešení dosud existující rozdílnosti ve stanoviscích obou zúčastněných ústředních orgánů státní správy ztěžuje především uvedená absence ustanovení právních předpisů z oblasti obrany, které by jednoznačně specifikovaly zájmy obrany státu a upřednostňovaly je ve zdůvodněných případech.

Z období „první“ ČSR je možno uvést zákon č. 131/1936 Sb., o obraně státu. Uvedený zákon měl celkem 201 paragrafů a z nich se problematikou zabezpečení potřeb obrany státu ze strany hospodářských organizací zabíralo 40 (např. § 18 - Pojmové vymezení podniků důležitých pro obranu státu, § 19 - Ustanovení o držitelích podniků důležitých pro obranu státu, § 110 - Hospodářské organizace a další, v nichž byly řešeny otázky řízení těchto podniků, povinnosti podniků i zaměstnanců, uplatnění zájmů státu atd.).

Stanovit, jaká technika bude ve výzbroji Armády ČR, a na základě toho optimálně posoudit způsoby privatizace státních podniků je možné pouze na základě znalostí koncepce rozvoje Armády ČR pro příští období. Návrh této koncepce MO předkládalo již v roce 1996, ale vzat na vědomí byl až usnesením vlády ČR ze dne 26. 3. 1997 č. 178 k záměru koncepce výstavby Armády ČR do roku 2000 s výhledem do roku 2005 (spolu s usneseními č. 177 a č. 188 z téhož dne) s tím, že ministru obrany byla uložena řada úkolů v dané oblasti a po jejich splnění se předpokládá schválení tohoto dokumentu. I z těchto důvodů nebylo možno odpovědně na pracovní úrovni zpracovat podkladové materiály, které by zaručovaly optimální způsob privatizace.

2. Nedostatečné vymezení majetku (především nemovitostí) při zakládání i následném hospodaření kontrolovaných státních podniků

Tento nedostatek se projevoval v dodatečném a popřípadě i v nesprávném stanovení kmenového jmění kontrolovaných státních podniků (viz body I. C1, C4, C7, C 12 a I. D2), měl vliv na správnost a úplnost privatizačních projektů a oddaloval i jejich aktualizaci (viz body I. B1, I. C2, C4, C8 a C12).

V době vzniku s. p. bylo z důvodu specifičnosti propojení s Československou armádou (např. utajování) běžné, že nemovitosti byly vedeny pod jedním katastrálním číslem. Rovněž následné převody nemovitostí z Krajských vojenských a ubytovacích stavebních správ na vzniklé státní podniky hospodářskými smlouvami nebyly zcela bez chyb. Kromě formálních chyb nesouhlasily ve smlouvách uvedené údaje se skutečností, a to buď ve výměrách, určení druhu pozemku, nebo nebyl brán zřetel na existující stavby (často bez provedení kolaudace) a někdy nebyl správně určen uživatel. Tyto nedostatky byly zjištěny u VOP 011, VOP 012, VOP 014, VOP 025, VOP 064, VOP 081 a LOM.

Teprve proces privatizace způsobil, že kontrolované státní podniky zajišťovaly, aby do katastru byly zaznamenány skutečné stavy nemovitostí. Přitom však byla patrna snaha ocenění těchto nemovitostí snižovat.

3. Nedůslednost MO (v roli zakladatele), MSNMP a FNM v průběhu procesu privatizace

MO nedbalo dostatečně na řádné vypracování privatizačních projektů a jejich aktualizaci (viz bod II.1, 2, 7) a nevyužilo možnosti provádět kontrolu privatizovaných státních podniků.

MSNMP nestanovilo v případě VOP 014 podmínky veřejné soutěže a kritéria pro jejich plnění a nevyžadovalo zdůvodnění pro snížení účetní hodnoty privatizovaného majetku (viz body III. 1 a 3).

FNM připustil, aby při předání věcí a sepisování „Zápisu o převzetí majetku určeného k privatizaci“ u VOP 011 a VOP 025 osoba pověřená FNM k převzetí majetku byla totožná s osobou předávající majetek za státní podnik.

4. Nedodržování stanovených lhůt a procesních kroků privatizace, a to jak ze strany státních podniků, tak MO, a absence lhůt při realizaci schválených privatizačních projektů FNM

MO nedodržovalo stanovené lhůty pro předložení posouzených privatizačních projektů včetně svých stanovisek na MSNMP, později na MF (viz bod II. 2), a u kontrolovaných státních podniků připustilo prodloužení lhůt k aktualizaci schválených privatizačních projektů v rozporu s usnesením vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568 (např. u VOP 025 o 251 dní, u VOP 011 o 189 dní).

MSNMP rovněž nevyžadovalo důsledné dodržování lhůt aktualizace (viz bod III. 2).

FNM sice ve svých vnitřních předpisech a v mandátních smlouvách termíny a lhůty ukládal, ty však nevycházely z obecně závazných právních předpisů nebo z usnesení vlády. Takže trvání realizace privatizace zůstává jen na dobrozdání FNM. Je samozřejmé, že trvání realizace privatizace ovlivňuje součinnost nabyvatele privatizovaného majetku, popřípadě majetkových účastí. Nicméně pro zajištění procesu privatizace v jeho realizační fázi by bylo vhodné stanovit alespoň některé lhůty pro základní kroky realizace (např. předložení kupní smlouvy nabyvateli, předložení mandátní smlouvy mandatáři k realizaci obchodní veřejné soutěže, předložení návrhu revokace privatizačního projektu MF).

5. Nedostatky při hospodaření státních podniků

Při hospodaření státních podniků byly kontrolou zjištěny nedostatky při převodu nebo při vkladu majetku státu, se kterým bylo nakládáno bez uděle-

ní výjimky vládou ČR (viz body I. A1, A2 a A3). Kontrolované státní podniky neplnily uložené povinnosti při výkonu práva hospodaření s pohledávkami státu (viz body I. A4 a A5), nedostatečně chránily majetek státu, v případech zjištěného manka neuplatňovaly náhradu vzniklých škod, hospodařily v rozporu s povinnostmi řádného hospodáře a porušovaly ustanovení zákona o nájmu a podnájmu nebytových prostor (viz body I. A6, A7 a A8).

Při vedení účetnictví se časté nedostatky promítaly i do privatizačních projektů a zkrusovaly základní údaje o podnicích. Jednalo se především o nedostatky v dodržování účtové osnovy a postupů účtování, v inventarizaci, ve vedení účetních dokladů a sestavování základních účetních výkazů (viz body I. C1 až C11). Kromě toho bylo zjištěno i porušení zákona o státním podniku a dalších zákonů (viz body I. D1 až D5).